

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Pietatis nostræ stabilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Petra Manalis.

statim pluvia, ut memoria proditum est, cadebat: proptereaque Manalis appellabatur, quod ejus beneficio impetraretur, ut aqua a caelo manarent.

PERPETUITAS. CAP. II.

Saxum Capitolii.

A pud eosdem lapideus Terminus in Capitolio Divinis est honoribus celebratus: authoresque sunt, saxum illud fuisse, quod Saturnus devorare non potuerit propter magnitudinem, cum Jovem deglutire se crederet. Nam vetusta illa superstio omnis comminendis fabulis implicabatur. Cassiodorus, ut quae recepta sunt ponam, meminit aruspice interrogatum, quando imperium Romanum casurum esset: respondisse, quando saxum Capitolii cadet: addidisseque insuper si eveniret, ut unquam caderet, futurum ut post xxx. annorum millia iterum resurgeret: tanta ejus artis fuit impudentia: nisi aruspex is per tantae multitudinis numerum perpetuitatem intellexerit, quam apertius explicuit Maro:

His ego nec metas rerum, nec tempora pono, Imperium sine fine dedi.

Aeneid. l. 1.

Atque alibi:

Aeneid. l. 9.

Capitoli immobile saxum.

Iliad. lib. 2.

Serpens in lapidem versus.

Nam & Serpens apud Homerum post novem Passeres devoratos in lapidem mutatus, significasse dicitur, captae evertaeque Trojae gloriam nullo unquam tempore perituram, ut scilicet Calchas attestatus erat, & κλέος ἔπει' ὀλέει: quamquam super hoc aliter alibi.

FIRMITAS FOEDERUM. CAP. III.

Cujus gloria nunquam perit.

Ut apud Adonem.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Quibus modum firmantur.

Ed ut significationes, quod nostrum est institutum, prosequamur, illud omnibus constat, lapidem foederum firmitatis hieroglyphicum fuisse, quod teste lapide apud veteres foedera sint firmatae: quae ut homines rata scirent fore, Fecialis Agnum lava manu, dextera silicem retinens, si falleret, Jovem ceterosque precatus Deos, ita se mactaret, quemadmodum ipse Agnum: & secundum imprecationem saxo caput pecudis elidebat: quae latius explicata sunt apud Polybium libro tertio in foedere cum Carthaginensibus primum icto, quod aeneis tabulis inscriptum in aede Capitolini Jovis diutissime permansit. Et tale aliquid VII. Epistolae famulae, quas vulgus Familiares vocat, apud Tullium, epistola ejus libri prima, ubi de histrio Aesopo loquitur. Erat & juramenti species per lapidem simpliciter, ut Athenienses jurare soliti, quod Aristoteles & Philochorus subinnuunt: & Demosthenes contra Cononem, τὸ πειθόμενον καὶ ἐναίμων ἔπεισεν ἢ λίθον ἀγοντες, καὶ ἐξογκόμενες. Id quod sacratissimum intra se continet verum divinitatis arcanum: nam apud Hebraeos, Ab, pater: BEN, filius: ABEN, lapis. Hic vero lapis ille est, si mysticum sensum introspicias, quem non temere Propheta memorat, & Petrus principibus populi & senioribus objectat, quod eum reproberint adificantes, atque mox constitutus fuerit in angustis caput.

FIRMA PROSPERITAS. CAP. IV.

Non praeteribo illud lapidem a caelo lapsum felicissimi, constantisque successus in gerendis rebus aliquando fuisse signum: ut qui ad Aegon flumen visenda magnitudinis a caelo delatus traditur paulo antequam Lyfander angustissimo temporis spatio, tam magna, tam continua felicitate, tam gloriose faceret adversus Athenienses. Quamvis perniciosum augurium Aristotimo Ailientium tyranno praestitit saxum a sublimi loco ab Aquila demissum in eam tecti partem, sub qua tyrannus cum uxore cenam, quae instruebatur, opperiebatur: nam paulo post ab Hellenico & aliis civibus foedissime trucidatus est.

PIETATIS NOSTRAE STABILITAS. CAP. V.

Ed quod ad saxum ab ea volucre demissum facit, in Aquila Commentario statutam firmiter sedem per Lapidem in nido ab ea alite positum significari docuimus: quippe & cujusmodi ille lapis esset,

A esset, quæque ex eo utilitates habentur, antiquorum secuti opiniones, commemoravimus. Ut vero nunc Ægyptiorum commentum magis approbemus, quidnam aliud Petra quam firmamentum & stabilitatem affert? Unde Psalmo xxx. qui apud Hebræos xxxi. est, habetur: *Quia petra mea, & munitionis mea*, quippe veluti arx in rupe sita, & turribus munita. In vulgatis, *robur* legitur; interpretes Romanus *firmamentum* habet. Nam cum nos passim Christum Assertorem nostrum petra nomine accipi legamus, per petram nimirum pietatis nostræ stabilimentum intelligimus, super qua Ecclesiam ipse suam ædificaverit, quod vere fit divinitus decantatum passim, *Capitoli immo-* En. lib. 9.
bile saxum. Romano enim Pontifici hæc promissa sunt, quippe Petro, qui Romæ (nemo hoc inficiari, nisi imperitus ausit) sedem fixit: cui, ut Evangelia testantur, potestas data est in orbem universum: quem locum etiam Theophylactus diligenter examinans: *Non unius*, inquit, *Ecclesie, non unius provin-* Daniel. 2.
cia imperium est Petro & successoribus ejus demandatum, ἀλλὰ πάσης τῆς οἰκουμένης, sed universi, ait, *terrarum orbis*. Adhanc sententiam facit Nabuchodonosoris somnium, quem *ναυσοδοροσοργ* appellat Strabo, qui per quietem imaginatus est, se statuam cernere visendæ magnitudinis, cujus caput aureum Somnii
 B esset, humeri & brachia argentea, ex ære venter, & femora: crura & pedes ferrei, luto ferruminati: ac *Nabuchodonosoris*
 saxum mox ingens, impulsore nullo, repente jugo montis avulsam in statuam procubuisse, eamque donosoris
 in cursu ejus prostratam & attritam in pulverem abiisse, qui ventorum mox statu dissipatus est: saxum explicatio.
 mox adeo crevisse, ut totam suam magnitudine terram occuparet. Cujus quidem ita inspecta statuæ significatum Daniel, qui & Azarias Propheta potius quam conjector, ita explicavit, ut per caput aureum diceret Assyrium regnum demonstrari. Brachia & humeros argenteos, duos esse Reges, qui Imperium illud everfuri essent, atque horum alterum æramento similem, moturum ab Occidente in hujusmodi regni perniciem & everfionem. Mox rerum summam ferreum excepturum, lateque omnia obtenturum. Alii post rem gestam faciliore conjectura, imo animadversione potius oblata, ex subsecuto rerum eventu ita statuæ rationem acceperunt, ut dicerent aureum illud caput Assyrium quidem regnum significasse, quod primum omnium fuit in terris constitutum. Sed per argentea brachia, hinc Arbacem Medum, illinc Cyrum intelligunt, quorum alter, Assyrio sublato Imperio, regnum Medicum, alter Persicum constituerit. Per ventrem & femora athena, Alexandrum Macedonem, qui rubicundo colore fuit, significari, qui ab Occasu Profectus Orientem subegit: cujus regnum post ejus mortem à successoribus, quos per femora possis intelligere, scissum est. Per ferreos pedes Romanos interpretantur, qui magis adhuc Occidui quam Macedones fuere, Macedonumque opibus everfis, late sunt terris omnibus dominati. Hæc quidem illi tam vere, quam etiam ingeniose, omnibus dubio procul approbanda protulere.

CHRISTUS. CAP. VI.

Sed quod ad saxum pertinet, neque hi exequuntur, neque Josephus explicare voluit, consulto se interpretamentum illud præterire silentio professus: quoniam ex historica lege, præterita scriberet, non futura. Quod quidem homo Judæus ideo mihi videtur subticuisse, ne quæ de Christo subsecutura manifeste conspicere poterat, prodere cogeretur. Cui enim dubium sit, per saxum illud, Amplior
 quod universam statuam, atque adeo totum uniuscujusque statuæ cultum sustulit atque dissipavit, Somnii Nabuchodonosoris, & sacræ historie
 Christianam intelligi pietatem, cujus sonus, per vulgata quippe doctrina, in omnem terram esset extensus, Pontificemque summum Petrum, & successores, non uni tantum provinciæ impetraturum, Exod. c. 20. & Esai. 28.
 D sed ut Theophylacti verba repetamus, universo terrarum orbi leges & salutifera præcepta præscripturum? quod etiam tradit Cyprianus lib. contra Judæos altero, cap. 15. 16. 17. Quod vero dictum est à Daniele lapidem sine ullius manibus impulsam, id porro eo spectare ait Hefychius Hierosolymitanus, quod sine congressu viri & mulieris conceptus ejus processit & partus. Ita alibi: *Quod si alius Christi ad-*
re lapidem fecerit mihi, non exstabit illud de seclis lapidibus: si enim culerit ad moveris ei, polluetur: neque ventus.
 enim, secta, neque dolata est Christi caro ab ulla hominis manu. Apud Esai. quoque celebre est, *Christi* Exod. c. 20. & Esai. 28.
 sum hieroglyphice per lapidem intelligi, ut eo loco, *Ecce ego mitto in fundamenta Sion lapidem pretiosum, et lapidum summum, angularem honorificum: quæ omnia agnoscit & Petrus epistola prima, addito, su-* Cap. 2.
 turum ut qui crediderit in eum, minime sit aberiturus. Ipsa ad Esaiæ verba ait Irenæus, uti non ex voluntate viri, sed ex voluntate Dei adventum ejus, qui secundum hominē est, intelligamus. Nam & quod